

Postbus 6028
3503 PA Utrecht

Bezoekadres:
J. Haydnlaan 2a, Utrecht

Telefoon (030) 303 85 90
info@smpr.nl
www.smpr.nl

Over grenzen heen

Meldpunt seksueel misbruik in de kerk

Een gemeentelid neemt een pastor in vertrouwen, of een kerkelijk werker, kerkenraadslid, organist, jeugdwerker, catecheet of koster. Deze persoon wordt een steun en toeverlaat. Dan blijkt dat geleidelijk de grens van een gewoon pastoraal contact overschreden wordt. Er ontstaat een persoonlijke, intieme verhouding, die niet in een professionele relatie thuishoort. De pastor of functionaris maakt dan misbruik van zijn macht en van het vertrouwen van het gemeentelid. En dat kan niet. In zo'n geval spreken we van seksueel misbruik in een pastorale relatie.

Wat is seksueel misbruik in pastorale relaties?

Seksueel misbruik in een pastorale relatie is misbruik van macht of vertrouwen door een pastor, een kerkelijk functionaris of een kerkelijk vrijwilliger ten opzichte van een gemeentelid in de vorm van seksuele handelingen, seksuele toespelingen of uitnodigen tot seksueel contact dan wel ander intimiderend gedrag, meestal onder druk van geheimhouding.

Een veilige plek voor iedereen

SMPR wil dat de kerk een veilige plek voor iedereen is. Seksueel misbruik in een pastorale of gezagsrelatie is onaanvaardbaar. De eerste loyaliteit van SMPR ligt bij de benadeelden en van daaruit bij de andere betrokkenen, mensen in de kring rondom de benadeelde en de kerkelijke gemeente. SMPR is een samenwerkingsverband van acht kerken. Meer kerken kunnen zich erbij aansluiten.

Hulp en steun

SMPR biedt professionele begeleiding aan benadeelden en aan plaatselijke kerkbesturen in situaties van seksueel misbruik in een pastorale of gezagsrelatie.

- >> Het meldpunt is er voor eerste opvang en brengt benadeelden als ze dat willen in contact met een vertrouwenspersoon. Dat kan ook anoniem.
- >> Het meldpunt geeft informatie over de mogelijkheden van aanpak, zowel aan benadeelden, plaatselijke kerkbesturen als aan andere melders van de situatie.
- >> Vertrouwenspersonen begeleiden en ondersteunen benadeelden en zijn behulpzaam bij het maken van de afweging wel of geen klacht in te dienen. Zij staan de benadeelde bij in een eventuele klachtenprocedure. Zo nodig verwijzen ze door naar een behandelaar.
- >> Gemeentebegeleiders ondersteunen plaatselijke kerkbesturen bij het hanteren van de situatie in de gemeente, geven informatie en bewaken processen. Hierdoor wordt de schade zoveel mogelijk beperkt en wordt de gemeente geholpen om verder te kunnen.

Recht

Als de benadeelde van seksueel misbruik in een pastorale relatie dit wil, kan er een melding of een klacht worden ingediend bij de kerk. Elke kerk heeft hiervoor een protocol en een eigen rechtsprekend orgaan. Het indienen van een melding of klacht kan door de benadeelde, maar ook door iemand namens de benadeelde of door het plaatselijk kerkbestuur zelf gedaan worden. Soms blijft het bij een melding, soms wordt later alsnog een klacht ingediend. De vertrouwenspersoon en de benadeelde gaan samen na wat het meest in het belang van de benadeelde is. Daarnaast kan een melding gedaan worden bij de politie. Of alleen bij de politie en niet bij de kerk. De trajecten bij politie en kerk lopen nooit tegelijk, maar altijd na elkaar. De vertrouwenspersonen staan in deze trajecten de benadeelde bij, de gemeentebegeleider begeleidt het plaatselijke kerkbestuur.

Preventie

SMPR geeft ook voorlichting aan kerken, maatschappelijke organisaties en opleidingen van kerkelijk medewerkers en pastores, plaatselijk, regionaal of landelijk. De voorlichting gaat over preventie van en beleid rondom seksueel misbruik, over risico's, signalen en gedragscodes.

Contact

SMPR, meldpunt seksueel misbruik in de kerk
Lenny van den Brink – 't Hart, coördinator
T (030) 303 85 90
E lennyvandenbrink@smpr.nl

Kosten

Aan de meldingen en het inschakelen van vertrouwenspersonen zijn voor leden van de aangesloten kerken geen kosten verbonden. Voor informatie over andere kosten kunt u contact opnemen met de coördinator.

In SMPR werken samen:

- > Protestantse Kerk in Nederland
- > Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland
- > Oud-Katholieke Kerk in Nederland
- > Remonstrantse Broederschap
- > Doopsgezinde Broederschap
- > Evangelische Broedergemeente
- > Zevende-dags Adventisten
- > Leger des Heils

Andere kerken en geloofsgemeenschappen kunnen zich aansluiten.

